

*Corresponding author : E-mail address : Litec.liw@gmail.com

จากการศึกษาพบว่า กิจกรรมของมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 มี 10 กิจกรรมคือ กิจกรรมค่ายนักเขียน กิจกรรมค่ายศิลปะ “ศิลป์สร้างสุข” กิจกรรมค่ายเพลงดนตรีเยาวชน “ศิลป์สร้างสุข” กิจกรรมการเสวนาปาฐกถา งานวรรณกรรม กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรมปักษ์ใต้ กิจกรรมรำลึกการจากไปของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ กิจกรรมมอบรางวัลกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ครั้งที่ 8 กิจกรรมคอนเสิร์ตหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 กิจกรรมประทับมือศิลปินแห่งชาติ และกิจกรรมการเที่ยวชมตลาดใต้โหนด ในด้านความสัมพันธ์ของมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพรครั้งที่ 18 กับการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน 3 มิติ คือ มิติสังคม มิติเศรษฐกิจและมิติสิ่งแวดล้อม ทำให้กิจกรรมรำลึกกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ในชื่องานมหกรรมหุบเขาฝนโปรยไพรครั้งที่ 18 มีส่วนช่วยเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน สร้างความสามัคคีในชุมชน สร้างรายได้ให้คนในชุมชน มีการบูรณาการกระบวนการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ : มหกรรมศิลปวัฒนธรรม, เศรษฐกิจชุมชน, หุบเขาฝนโปรยไพร

Abstracts

The commemorative activities for Kanokpong Songsomphan have been continuously organized for a long time. Currently, the commemorative activities still exist and have many other activities, from commemorative activities to fairs. The purpose of this article is to study the activities organized at the 18th Arts and Culture Hoobkhwa Festival and to investigate the relationship between the 18th Arts and Cultural Hoobkhwa Festival and the sustainable development of the community economy using qualitative research methods. Data were collected through field visits, non-participant observation, and further study of documents using techniques to analyze document data related to the 18th Arts and Culture Hoobkhwa Festival; then use the obtained data to analyze, interpret, and classify elements, organize information, link, compare content, and summarize information in descriptive writing. From the study, it was found

that there are 10 activities organized at the 18th Arts and Cultural Hoobkhoea Festival: writer camp, activities art camp activities “Art creates happiness,” youth music camp activities “Art creates happiness,” literary lecture discussion activity Southern arts and cultural activities, activities to remember the passing of Kanokpong Songsomphan, activities to present 8th Kanokpong Songsomphan Award activity, 18th Rain Valley Concert activity, national artist hand-stamping activity, and activities for visiting Lard Tai Nod In terms of the relationship of the 18th Arts and Cultural Hoobkhoea Festival with the sustainable community economic driving 3 dimensions: social dimension, economic dimension, and environmental dimension, which make the activity to remember Kanokpong Songsomphan, named the 18th Rainmaking Valley Expo, help sustainably contribute to the community economy, create unity in the community, create income for people in the community, and integrate the process of creating environmental awareness.

Keywords : Arts and culture festival, community economy, Hoobkhoea Festival

บทนำ

กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ (9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2509 – 13 กุมภาพันธ์ 2549) 40 ปีของนักเขียนหนุ่มตลอดกาล นักเขียนผู้มีภูมิลำนานอยู่ในจังหวัดพัทลุงและเป็นผู้สร้างสรรค์งานเขียนตลอดชีวิตของการเป็นนักเขียน เรียกได้ว่าเป็นผู้มีอาชีพนักเขียนอย่างแท้จริง การก้าวสู่อาชีพนักเขียนเริ่มจากการอ่านหนังสือที่มีอยู่ภายในบ้านเมื่อเข้าเรียนในระดับมัธยมได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเรื่องของแนวทางการเขียนงานกับกลุ่มนักเขียนชาวใต้ด้วยกัน ทำให้มีความสนใจงานเขียนมากขึ้น มีผลงานเขียนตั้งแต่สมัยเรียนในระดับมัธยม เมื่อสอบเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยได้ก็มีแนวคิดของตนเองว่าจะออกมาเพื่อสร้างสรรค์งานเขียนให้ได้อย่างที่ตั้งใจทั้งที่มามบ้านอยากให้บรรพการแต่ความตั้งใจแน่วแน่ของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ก็ไม่เปลี่ยนแปลงไป ผลงานเขียนหลายเรื่อง เช่น ป่าน้ำค้าง สะพานขาด

(รางวัลช่อการะเกด) คนใบเลี้ยงเดี่ยวแผ่นดินอื่น (รางวัลซีไรต์ปี 2539) บันทึกจากหุบเขาฝนโปรยไพร ยามเช้าของชีวิต โลกหมุนรอบตัวเอง ในหุบเขา เคยเป็นบรรณาธิการหนังสือ เป็นสมาชิกก่อตั้งกลุ่มนาคร (นักเขียนชาวใต้) รวมถึงการมีส่วนร่วมในการทำนิตยสารวรรณกรรมภายใต้ชื่อ “ราหูอมจันทร์” ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจในการผลิตงานเขียนที่มีแนวทางสัจนิยมหรืองานเขียนเพื่อชีวิต ที่สะท้อนภาพสังคมของชาวใต้และปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดีจึงเริ่มจากการใช้ฉากบ้านของตนที่จังหวัดพัทลุงเป็นจุดเริ่มต้น และเดินทางเพื่อมองภาพผ่านสายตานักเขียนไปทั่วโดยเฉพาะปัญหาชายแดนใต้ และ 10 ปีก่อนที่จะเสียชีวิต กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ตัดสินใจพักอยู่ที่เขาหลวง อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ท่ามกลางป่าเขา สวนผลไม้ และ สายฝนที่โปรยลงมาเกือบทั้งปี กระทั่งตัวเขาเองให้สมญานามว่า “หุบเขาฝนโปรยไพร”

13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ เสียชีวิตลงด้วยอาการน้ำท่วมปอด ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช หากนับรวมเวลาถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2567) เขาได้เสียชีวิตมา 18 ปีแล้ว แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาพบว่ายังคงมีคนกล่าวขานถึงนักเขียนผู้นี้ในความมุ่งมั่นสร้างสรรค์งานเขียน สิ่งที่ไม่ได้ตายไปแต่อุดมการณ์ของการสร้างสรรค์งานยังคงมีให้เห็น การที่บุคคลในครอบครัวและเพื่อนฝูงในวงการวรรณกรรม จัดตั้งกองทุนกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ เพื่อสนับสนุนให้เกิดนักเขียนหน้าใหม่ การจัดค่ายวรรณกรรมให้กับนักเรียนนักศึกษาเพื่อให้เด็กรุ่นใหม่รักการเขียนหนังสือ หรือการจัดงานรำลึกถึงกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ในทุกๆ ปี ปีนี้จัดงานภายใต้ชื่อมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 ณ บ้านเกิดที่บ้านนักเขียนห้องเรียนสี่ต้นศิลปะ ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

รัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับศิลปะและวัฒนธรรมในหลายมิติ โดยเฉพาะการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคมด้วยทุนวัฒนธรรมการสร้างมูลค่าให้กับผลผลิตทางวัฒนธรรม กระทั่งหลายจังหวัดตื่นตัวกับนโยบายของรัฐบาล ในจังหวัดพัทลุงจัดทำเป็นแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง 5 ปี (พ.ศ.2566- 2570) เสนอแนวทาง “เมืองแห่งความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม” ได้ขับเคลื่อนแผนการพัฒนาสู่การปฏิบัติ 5 ประเด็น โดยในประเด็นที่ 2 เน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและ

ประเด็นที่ 3 เน้นการพัฒนาคนคุณภาพสังคมแห่งโอกาส เอื้ออาทร อยู่เย็นเป็นสุข และความเสมอภาคสู่เมืองแห่งปัญญาอุดมด้วยนวัตกรรมและสุขภาวะ ที่ยั่งยืน (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัดพัทลุง, 2565 : 83)

ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นเรื่องของอัตลักษณ์ของชาติ เสาหลักหนึ่งในสังคม สร้างความภาคภูมิใจ แสดงรากเหง้าของผู้คนในอดีตที่ส่งสมมาจนปัจจุบัน ปลุกจิตสำนึกในการรักถิ่นที่อยู่ ร่วมอนุรักษ์ สืบสานความเป็นชาติให้ดำรง ภาษาในงานเขียน ศิลปะการแสดง ดนตรีพื้นบ้าน และศิลปะที่เกิดจากการจัดกิจกรรมรำลึกของนักเขียนรางวัลซีไรต์ กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ สุ่มหรรรมศิลป์วัฒนธรรมหุบเขาพนมไพร ครั้งที่ 18 จะเป็นการรวมตัวของศิลปินในแขนงต่าง ๆ เพื่อแสดงผลงานของตนเองให้เป็นที่ยอมรับ การเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมและเข้าร่วมงานส่งผลให้ชุมชนเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว กิจกรรมที่จัดขึ้นทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ ความรู้จากต่างเชื้อชาติต่างวัฒนธรรม ส่งผลให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ การผลิตและพัฒนาทักษะจากกิจกรรมที่จัดขึ้น ทั้งนี้สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืนในมิติของการท่องเที่ยว บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการคือ

1. เพื่อศึกษากิจกรรมที่จัดในมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาพนมไพร ครั้งที่ 18
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาพนมไพร ครั้งที่ 18 กับการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

ประโยชน์ของการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบข้อมูลลักษณะกิจกรรมที่จัดในมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาพนมไพร ครั้งที่ 18 การเริ่มต้นกิจกรรมรำลึกถึงกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ บุคคลในครอบครัวและเพื่อนฝูงในวงการวรรณกรรม สุ่มหรรรมศิลป์วัฒนธรรมหุบเขาพนมไพร ครั้งที่ 18 การจัดงานประจำปีเป็นระยะเวลายาวนาน 18 ปีแสดงถึงนัยความหมายของการจัดงานทั้งความหมายนัยตรง คือ กนกพงศ์ สงสมพันธุ์เป็นบุคคลสำคัญที่ควรค่าแก่การระลึกถึงและความหมายแฝงนัย คือ การแสดงให้เห็นความเข้มแข็งของนักเขียนชาวไทย และการจัดงานเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การศึกษามหกรรมศิลปวัฒนธรรม

หุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 จะแสดงให้เห็นแนวโน้มและทิศทางการรู้สำหรับการต่อยอดเพื่อสร้างงานวิจัยในเชิงลึกนำไปสู่แนวทางการศึกษาศิลปวัฒนธรรมที่อยู่ในงานมหกรรมครั้งนี้้อย่างละเอียดต่อไปเพื่อเป็นการรักษามรดกวัฒนธรรมทั้งในด้านภาษาและวรรณกรรม ศิลปะดนตรี การแสดงนาฏลีลา การแสดงพื้นบ้าน ภาคใต้ให้คงอยู่สืบไป

มหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18

ลักษณะการจัดงานหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 ในปี พ.ศ. 2567 พบกิจกรรมมีรูปแบบกิจกรรมแยกได้เป็น 10 กิจกรรมคือ กิจกรรมค่ายนักเขียน กิจกรรมค่ายศิลปะ “ศิลป์สร้างสุข” กิจกรรมค่ายเพลงดนตรีเยาวชน “ศิลป์สร้างสุข” กิจกรรมการเสวนาปาฐกถางานวรรณกรรม กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรมปักชั้ได้ กิจกรรมรำลึกการจากไปของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ กิจกรรมมอบรางวัลกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ครั้งที่ 8 กิจกรรมคอนเสิร์ตหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 กิจกรรมประทับมือศิลปินแห่งชาติ และกิจกรรม การเที่ยวชมตลาดใต้ไหนดมมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงข้อมูลกิจกรรมมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18

ชื่อกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	ประเภทของกิจกรรม
1. กิจกรรมค่ายนักเขียน	ให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนฝึกปฏิบัติ	ค่าย
2. กิจกรรมค่ายศิลปะ “ศิลป์สร้างสุข”	ให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนฝึกปฏิบัติ	ค่าย
3. กิจกรรมค่ายเพลง ดนตรีเยาวชน “ศิลป์สร้างสุข”	ให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนฝึกปฏิบัติ	ค่าย
4. การเสวนาปาฐกถางานวรรณกรรม	แลกเปลี่ยนความรู้	กิจกรรมรำลึก
5. กิจกรรมศิลปะ และวัฒนธรรมปักชั้ได้	การแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	การแสดง

ชื่อกิจกรรม	ลักษณะกิจกรรม	ประเภทของกิจกรรม
6. กิจกรรมการรำลึกการจากไปของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์	พิธีร่วมรำลึก แลกเปลี่ยนมุมมองนักเขียนเชื่อมโยงกนกพงศ์	กิจกรรมรำลึก
7. กิจกรรมมอบรางวัลกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ครั้งที่ 8	มอบรางวัลให้นักเขียนหน้าใหม่ สืบทอดเจตนารมณ์ของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์	กิจกรรมรำลึก
8. กิจกรรมคอนเสิร์ตหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18	การแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น/แลกเปลี่ยนความรู้	การแสดง/ กิจกรรมรำลึก
9. กิจกรรมประทับมือศิลปินแห่งชาติ	ประทับมือศิลปินแห่งชาติ	กิจกรรมรำลึก
10. กิจกรรมการเที่ยวชมตลาดใต้โหนด	การจำหน่ายสินค้าท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยว	การแสดง

ที่มา: ขยันทัต เอียวเรืองสุริติ และนธิ เหมม้นต์ (2567)

จากตารางแสดงข้อมูลกิจกรรมมหรรรณศิลป์วัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 พบกิจกรรมทั้งสิ้น 10 กิจกรรม ลักษณะกิจกรรมการให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชน ฝึกปฏิบัติ ปรากฏในกิจกรรมค่ายนักเขียน กิจกรรมค่ายศิลปะ “ศิลป์สร้างสุข” และกิจกรรมค่ายเพลง ดนตรีเยาวชน “ศิลป์สร้างสุข” จัดเป็นกิจกรรมประเภทค่าย ลักษณะกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การเสวนาวรรณกรรม การแสดงศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมการเสวนาปาฐกถางานวรรณกรรม กิจกรรมการรำลึกการจากไปของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ กิจกรรมมอบรางวัลกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ครั้งที่ 8 กิจกรรมคอนเสิร์ต หุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 และกิจกรรมประทับมือศิลปินแห่งชาติ จัดเป็นกิจกรรมประเภทกิจกรรมรำลึก ลักษณะการแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และสินค้าท้องถิ่นในกิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรมปักษ์ใต้ กิจกรรมคอนเสิร์ตหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 และกิจกรรมเที่ยวชมตลาดใต้โหนด จัดเป็นกิจกรรมประเภทการแสดง

1. กิจกรรมค่ายนักเขียน

กิจกรรมนี้จัดขึ้นในวันที่ 9-10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 มีนักเรียนเข้าร่วมประมาณ 200 คน จากโรงเรียนในจังหวัดพัทลุง การจัดค่ายวรรณกรรมเพื่อให้ นักเรียนผู้เข้าร่วมได้สร้างสรรค์งานเขียนในรูปแบบวรรณกรรมตามความสนใจ ประกอบด้วยกลุ่มเรื่องสั้นและกวีนิพนธ์ นอกวิทยากรประจำค่าย คือสมาชิกกลุ่ม นาคกรเป็นหลัก ลักษณะงานค่ายมีความเป็นกันเองกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม ช่วยชี้แนะงานเขียน ปรับแก้งานจนสมบูรณ์สามารถพูดคุยปรึกษากลวิธีการเขียนงานได้ตลอดระยะเวลาที่อยู่ในค่าย

ภาพที่ 1 บรรยากาศค่ายวรรณกรรม บ้านนักเขียนห้องเรียนสีคันคิลปะ
ที่มา : นธิ เหมมันต์ (ถ่ายเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2567)

นักเขียนกลุ่มนาคกรเป็นกลุ่มวรรณกรรมที่เก่าแก่ที่สุดของภาคใต้ ก่อตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ. 2525 สมาชิกเริ่มมีบทบาทการจัดค่ายพัฒนาการอ่านการเขียนอย่างจริงจัง ในช่วงหลังพ.ศ. 2550 โดยมีประมวล มณีโรจน์ เป็นแกนนำคนสำคัญของกลุ่มเป็นผู้มีบทบาทด้านนี้ มีสมาชิกรุ่นแรกของกลุ่มจำนวนหนึ่ง และ คนรุ่นใหม่บางคน เข้ามาร่วมแสดงบทบาทนี้ให้เข้มแข็งและชัดเจนมากขึ้น จัดกิจกรรมให้แก่สมาชิกทุกระดับชั้นตั้งแต่ประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา จัดกิจกรรมให้สมาชิกในค่ายมีความสนุกสนานเป็นกันเอง ลดการบรรยายบนเวที เน้น “การบอกเล่าเรื่องตัวเอง” ของสมาชิกค่าย เน้นกลุ่มย่อยโอกาสหรือสมาชิกค่ายที่มีปัญหาชีวิต แต่มีความตั้งใจ มุ่งมั่นในกิจกรรมการอ่านการเขียน เน้นการอ่านการเขียนที่มีอิสระดูแลจิตใจของสมาชิกด้วยรูปแบบค่ายที่มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ไม่ยึดแบบแผนเข้มงวด (มานิช ดินลานสกุล, 2565: 70) ลักษณะเช่นนี้พบในค่ายวรรณกรรมครั้งนี้ด้วยเช่นกัน และเหตุที่นักเขียนกลุ่มนาคกรมาจัดกิจกรรมค่ายให้ในงานรำลึกหุบเขาผนโปรยไพร

ทุกครั้งเนื่องจากว่า กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ เป็นหนึ่งในสมาชิกยุคก่อตั้งของกลุ่มนาคร และมีแนวคิดที่แน่วแนในการสร้างแรงบันดาลใจให้นักเขียน รุ่นเยาว์มีพลังในการเติบโตไปเป็นนักเขียนในอนาคต เมื่อกนกพงศ์ จากไปแล้วพวกพ้องกลุ่มนาคร ยังคงมาสานต่ออุดมการณ์ด้านการสร้างงานเขียนจากฝีมือนักเขียนรุ่นใหม่สืบต่อไป

2. กิจกรรมค่ายศิลปะ “ศิลป์สร้างสุข”

กิจกรรมค่ายศิลปะ “ศิลป์สร้างสุข” จัดขึ้นในช่วงบ่ายวันอาทิตย์ที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 เพื่อถ่ายทอดความรู้และทักษะทางศิลปะแก่เยาวชน ให้เยาวชนที่สนใจได้สร้างสรรค์งานศิลปะจากแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ผลจากการจัดกิจกรรมทำให้เยาวชนมีสำนึกรักชุมชนท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม เกิดการเรียนรู้เรื่องราวภายในชุมชนของตนเอง สร้างองค์ความรู้ด้านศิลปะที่เป็นประโยชน์กับชุมชน การนำเสนอผลงานของเยาวชนในค่าย “ศิลป์สร้างสุข” ช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวเศรษฐกิจชุมชนและเสริมสร้าง แรงบันดาลใจ ความภูมิใจในตนเองเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่ดีขึ้นต่อไปในอนาคต

ภาพที่ 2 ผลงานของเยาวชนกิจกรรมค่ายศิลปะ “ศิลป์สร้างสุข”
ที่มา : นธี เหมมันต์ (ถ่ายเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2567)

กิจกรรมนี้เน้นให้เยาวชนผู้เข้าร่วมเขียนภาพท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ เนื่องจากกนกพงศ์เป็นคนจังหวัดพัทลุง มักวาดภาพและเขียนงานวรรณกรรมด้วยการนำฉากในบ้านเกิดใส่ไว้ในงานวรรณกรรมของเขา แสดงให้เห็นว่า กนกพงศ์ไม่เคยลืมถิ่นฐานบ้านเกิด ธรรมชาติที่สวยงามของจังหวัดพัทลุง เนื่องจากในขณะที่มีชีวิต มักเอ่ยถึงและเขียนถึงอยู่เสมอ

3. กิจกรรมค่ายเพลง ดนตรีเยาวชน “ศิลป์สร้างสุข”

กิจกรรมค่ายเพลง ดนตรีเยาวชน “ศิลป์สร้างสุข” จัดขึ้นในวันเสาร์ที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 เพื่อส่งเสริมและสร้างสรรค์เยาวชน จากโรงเรียนในจังหวัดพัทลุง และจังหวัดใกล้เคียง ที่สนใจในเพิ่มทักษะด้านดนตรี จนเกิดความเชี่ยวชาญและสร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานเพลงสู่ท้องถิ่นและสังคม ค่าย “ศิลป์สร้างสุข” ยังช่วยให้เยาวชนร่วมค่ายมีความสุขกับการเล่นดนตรีในแบบที่ต้องการ เมื่อมีความสุขในการทำสิ่งที่ชอบจะทำให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคตได้

ภาพที่ 3 กิจกรรมค่ายดนตรีเยาวชน “ศิลป์สร้างสุข”
ที่มา: นริ เหมมนันต์ (ถ่ายเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2567)

กิจกรรมค่ายดนตรีเยาวชน “ศิลป์สร้างสุข” มีความเชื่อมโยงกับกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ เนื่องจากครั้งมีชีวิตกนกพงศ์ เล่นดนตรี มีวงดนตรีเป็นของตนเอง เมื่อเสียชีวิต มีนักแต่งเพลงมากมาย แต่งเพลงให้เขา เช่นเพลงที่ชื่อว่า “กนกพงศ์” ของ ยืนยง โอภากุล เป็นต้น แสดงให้เห็นว่า กนกพงศ์ มีบทบาทสำคัญกับวงการดนตรีจนเป็นที่ยอมรับของคนในวงการ

4. กิจกรรมการเสวนาปาฐกถางานวรรณกรรม

กิจกรรมเสวนาปาฐกถางานวรรณกรรมยังคงเป็นกิจกรรมที่คณะผู้จัดงานมหกรรมหุบเขาฝนไพร่ครั้งที่ 18 ให้ความสำคัญเนื่องจากการจัดงานรำลึกถึงกนกพงศ์เพื่อใช้กิจกรรมต่าง ๆ สร้างแรงบันดาลใจในวงการนักอ่านและวงการนักเขียน คณะผู้จัดงานเห็นความสำคัญของการอ่านและการเขียนจึงใช้พื้นที่บ้านนักเขียนห้องเรียนสัณสิดลประดิษฐ์งานขึ้นเพื่อให้ความรู้ แสดงแนวคิด สะท้อนความคิด แลกเปลี่ยนประสบการณ์การอ่านและการเขียนอยู่เสมอ

โดยงานครั้งนี้มีการจัดเสวนาในหัวข้อ Soft power พลังวรรณกรรมจะสร้างสรรค์กันอย่างไร, พลังวรรณกรรมและการสร้างสรรค์ การสร้างสรรค์เรื่องสั้น บทกวีและสารคดี, เทคนิคการเขียนเรื่องสั้นร่วมสมัย, หัวใจการเขียนบทกวีร่วมสมัย, วัฒนธรรมเสริมสร้าง อาหารสร้างสุข หัวข้อในการเสวนาจะเน้นให้ความรู้กับนักเรียน นักศึกษาที่มาร่วมกิจกรรมค่ายนักเรียน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการเขียนงาน เรียนรู้วิธีการสร้างงานเขียนให้ร่วมสมัยและมีพลัง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนสังคม

ภาพที่ 4 กิจกรรมเสวนาและปาฐกถางานวรรณกรรม
ที่มา: นธี เหมมันต์ (ถ่ายเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2567)

งานปาฐกถาและงานปราชญ์มี 3 หัวข้อคือ กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ภาคตัวแทน ผู้หญิงประจำปี 2567, กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ประจำปี 2567 และ สถาบันหนังสือแห่งชาติ โดยเน้นให้ความรู้ในประเด็นชีวิตงานเขียนของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ รวมไปถึงการให้ความสำคัญกับหนังสือและงานเขียนที่ภาครัฐโดยคณะกรรมการการยุทธศาสตร์ซอฟต์แวร์แห่งชาติต้องการผลักดันให้มีสถาบันหนังสือแห่งชาติเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล แหล่งค้นคว้าของเยาวชนคนรุ่นใหม่ จุดเด่นของกิจกรรมนี้คืองานวรรณกรรมของกนกพงศ์ เป็นงานที่แสดงพลังของผู้หญิงในสังคมไทย วรรณกรรมมีบทบาทในการสร้างพลังการขับเคลื่อนสังคม การสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เข้าร่วมอ่านวรรณกรรมของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ นักเรียนรางวัลซีไรต์ จะช่วยสร้างพลังซอฟต์แวร์ของประเทศไทยได้อีกทางหนึ่ง

5. กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรมปักษ์ใต้

สถานที่จัดงานมหรหรรศิลปวัฒนธรรมหุบเขาผืนปอไรไพร ครั้งที่ 18 ตั้งอยู่ ณ บ้านนักเขียนห้องเรียนสี่ส้านศิลปะและหลาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทยมีศิลปะและวัฒนธรรมที่เด่นชัดคือ “มโนราห์” ศิลปวัฒนธรรมประจำจังหวัดพัทลุง เพื่อแสดงถึงรากเหง้า มรดกภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมารุ่นสู่รุ่น บริเวณสถานที่จัดงานเป็นพื้นที่อนุรักษ์มโนราห์ของ ชวนอุปถัมภ์นราภรณ์ และตาดิด สงสมพันธุ์ จัดพื้นที่บริเวณงานเป็นพื้นที่ให้กำลังใจ ศิลปิน พื้นถิ่น มีการฟื้นฟูฝึกฝนมโนราห์ให้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการแสดงมโนราห์ และการแสดงจากจังหวัดใกล้เคียงเพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่นร่วมกัน อีกด้วย

ภาพที่ 5 การแสดงมโนราห์ชั้นครูของจังหวัดพัทลุง
ที่มา : นธี เหมมันต์ (ถ่ายเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2567)

ภาพที่ 6 การแสดงตะลุงนาฏลีลาของจังหวัดตรัง
ที่มา : นธี เหมมันต์ (ถ่ายเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2567)

6. กิจกรรมรำลึกการจากไปของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์

กิจกรรมรำลึก 18 ปีกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ (9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2509 – 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549) 40 ปีของนักเขียนหนุ่มตลอดกาล นักเขียนผู้มีภูมิปัญญาอยู่ในจังหวัดพัทลุงและเป็นผู้สร้างสรรค์งานเขียนตลอดชีวิตของการเป็นนักเขียน เรียกได้ว่าเป็นผู้มีอาชีพนักเขียนอย่างแท้จริง การก้าวสู่อาชีพนักเขียนเริ่มจากการอ่านหนังสือที่มีอยู่ภายในบ้าน เมื่อเข้าเรียนในระดับมัธยมได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเรื่องของแนวทางการเขียนงานกับกลุ่มนักเรียนชาวใต้ด้วยกัน ทำให้มีความสนใจงานเขียนมากขึ้น มีผลงานเขียนตั้งแต่สมัยเรียนในระดับมัธยม เมื่อสอบเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยได้ก็มีแนวคิดของตนเองว่า จะออกมาเพื่อสร้างสรรค์งานเขียนให้ได้อย่างที่ตั้งใจ ทั้งที่ทางบ้านอยากให้รับราชการแต่ความตั้งใจแน่วแน่ของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ก็ไม่เปลี่ยนแปลงไป ผลงานเขียนหลายเรื่อง เช่น ป่าน้ำค้าง สะพานขาด (รางวัลช่อการะเกด) คนโบเลียงเดียวแผ่นดินอื่น (รางวัลซีไรต์ปี พ.ศ. 2539) บันทึกจากหุบเขาฝนโปรยไพร ยามเช้าของชีวิต โลกหมุนรอบตัวเอง ในหุบเขา เคยเป็นบรรณาธิการหนังสือ เป็นสมาชิกก่อตั้งกลุ่มนาคร (นักเขียนชาวใต้) รวมถึงการมีส่วนร่วมในการทำนิตยสารวรรณกรรมภายใต้ชื่อ “ราหูอมจันทร์” ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจในการผลิตงานเขียนที่มีแนวทางสัจนิยมหรืองานเขียนเพื่อชีวิต ที่สะท้อนภาพสังคมของชาวใต้และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดีจึงเริ่มจากการใช้ฉากบ้านของตนที่จังหวัดพัทลุงเป็นจุดเริ่มต้น และเดินทางเพื่อมองภาพผ่านสายตานักเขียนไปทั่ว โดยเฉพาะปัญหาชายแดนใต้ และ 10 ปีก่อนที่จะเสียชีวิต กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ตัดสินใจพักอยู่ที่เขาหลวง อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ท่ามกลางป่าเขา สวนผลไม้ และสายฝนที่โปรยลงมาเกือบทั้งปี กระทั่งตัวเขาเองให้สมญานามว่า “หุบเขาฝนโปรยไพร”

ญาติสนิทรวมถึงเพื่อนนักเขียนจึงร่วมกันจัดงานรำลึกถึง ตั้งแต่ปีแรกที่จากไป จนถึงบัดนี้ 18 ปีเต็มและใช้ชื่องานรำลึกว่า “หุบเขาฝนโปรยไพร” เพื่อเป็นการย้ำเตือนว่าสถานที่แห่งนั้นคือสถานที่สุดท้ายที่กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ได้ใช้ชีวิตเพื่อสร้างงานเขียน โดยลักษณะงานมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพรครั้งที่ 18 ในคืนวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 มีกิจกรรมสดุดีนักเขียนหนุ่มตลอดกาล จุดเทียนรำลึกถึงคุณงามความดี และการแลกเปลี่ยนมุมมองจากนักเขียน กิจกรรมดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า

เพื่อนักเขียนและนักเขียนร่วมค่ายนักเขียนต่างมีความรักและศรัทธาในกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ นักเขียนผู้ล่วงลับ

ภาพที่ 7 ภาพกิจกรรมจุดเทียนรำลึกถึงคุณงามความดี
ที่มา: นธี เหมมันต์ (ถ่ายเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2567)

กิจกรรมนี้กำหนดให้ผู้เข้าร่วมนั่งล้อมวงเพื่อฟังเรื่องราวชีวิตและประวัติผลงาน คุณงามความดีที่กนกพงศ์ สงสมพันธุ์กระทำขณะมีชีวิตอยู่ ไม่ว่าจะเป็นกับคนในครอบครัว พี่น้องวรรณกรรม ศิลปะและดนตรี รวมถึงสิ่งที่เคยกระทำจนปัจจุบันกลายเป็นพลังขับเคลื่อนทางสังคม เช่น การใช้ชีวิตเรียบง่ายท่ามกลางบรรยากาศธรรมชาติ การปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนรุ่นใหม่รักการอ่านการเขียนก้าวเข้าสู่วรรณกรรม

7. กิจกรรมมอบรางวัลกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ครั้งที่ 8

รางวัลกนกพงศ์ สงสมพันธุ์จัดขึ้นเป็นครั้งที่ 8 ที่มาของการจัดตั้งกองทุนมาจากการต้องการ สืบทอดเจตนารมณ์ อุดมการณ์และศรัทธาที่มีต่องานวรรณกรรมของนักเขียนหนุ่มผู้ล่วงลับ โดยใช้ชื่อนักเขียนเป็นชื่อรางวัลเพื่อการระลึกถึงรวมถึงเพื่อส่งเสริมการอ่าน การเขียน และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม อันเกี่ยวเนื่องกับวรรณกรรมร่วมไปกับการสนับสนุนให้นักเขียนหน้าใหม่ผลิตวรรณกรรมสู่ผู้อ่านอย่างทรงคุณค่าและมีการรวมเล่มเรื่องสั้น การจัดมอบรางวัลกนกพงศ์ สงสมพันธุ์จัดขึ้นตามวาระเพื่อเป็นกำลังใจให้นักเขียนหน้าใหม่ได้ผลิตงานต่อไปภายใต้นิยตสาร “ราหูอมจันทร์” โดยสำนักพิมพ์นาค

ภาพที่ 8 ภาพกิจกรรมมอบรางวัลกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ครั้งที่ 8
ที่มา: นธี เหมมันต์ (ถ่ายเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2567)

ผู้ได้รับรางวัลกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ในปี 2567 รางวัลชนะเลิศคือ ประเสริฐศักดิ์ ปัตมะริด จากเรื่อง เมื่อไหร่ฟ้าจะหายเหิน รางวัลรองชนะเลิศ 2 รางวัลคือ อนันตชัย ฟองเวลา เรื่อง มาแก้ต้อแกงดาตาซีดา และทรงวุฒิ อินเรือง เรื่อง วันหนึ่งจึงกุมภิลี เริงวารีดังเลื่อนลั่น และมีผู้ได้รับรางวัลกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ครั้งที่ 7 ประจำปี 2565 เข้าร่วมรับรางวัลในครั้งนี้ด้วย รางวัลชนะเลิศคือ จเด็จ กำจรเดช จากเรื่องนกกระยาง ใจเือง รางวัลรองชนะเลิศ 2 รางวัลคือ พิงเนตร อติแพทย์ จากเรื่อง ขลามเสือ และ พิณพิพัฒน์ ศรีทวี จากเรื่อง บ้านคนป่วย

ลักษณะเด่นของงานวรรณกรรมที่ได้รับรางวัล กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ในปี 2567 คือการเขียนงานที่ใช้สัญลักษณ์ อุปมาอุปไมยสื่อความหมายอย่างหลากหลาย ลักษณะการประพันธ์มีความแปลกแหวกแนว นำเรื่องราวในท้องถิ่นมาผสมผสาน ให้เกิดงานเขียนเรื่องใหม่ที่น่าสนใจ

8. กิจกรรมคอนเสิร์ตหุบเขาฝนโปรยพร ครั้งที่ 18

กิจกรรมนี้จัดขึ้นในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ช่วงเย็นถึงดึก กล่าวได้ว่าดนตรี ศิลปะและวรรณกรรมคือส่วนหนึ่งของชีวิตนักเขียน ช่วงหนึ่งของชีวิตวัยรุ่น ขณะเรียนในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ได้มีโอกาสทำวงดนตรี ชื่อวง “สะพาน” และแต่งเพลงชื่อ “คนเลว” ให้กับวงเหตุนี้เอง จึงทำให้เพื่อนพ้องในวงดนตรีแนวเดียวกันร่วมกันจัดฟรคอนเสิร์ตหุบเขาคุณตุ๊กแคมป์ขึ้น เพื่อให้ให้นักดนตรีได้มีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมรำลึกถึงกนกพงศ์ในฐานะศิลปินคนหนึ่ง

ภาพที่ 9 ภาพกิจกรรมคอนเสิร์ตหุบเขาฝนโปรยไพรครั้งที่ 18
ที่มา: นธิ เหมมันต์ (ถ่ายเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2567)

ในปี 2567 มีศิลปินทั้งพื้นบ้านและระดับประเทศมาร่วมงานเป็นจำนวนมาก ได้แก่ วงคาราวาน, แม่น้ำ, ตูต นาค, บินหลาแจ๊ส&ชาตรี ดีหอย, บาส หลานยายอิม ไต้สวรรค์, เซาท์ พาราไดซ์และเจริญ คงสวัสดิ์ วงดนตรีเหล่านี้ส่วนหนึ่งเป็นกลุ่มคนใกล้ชิดกับกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ และอีกกลุ่มหนึ่งเดินทางมาเพื่อสร้างความสุขให้กับนักท่องเที่ยวในงานคอนเสิร์ตหุบเขาฝนโปรยไพรครั้งที่ 18

9. กิจกรรมประชันมือศิลปินแห่งชาติ

กิจกรรมนี้จัดขึ้นในวันอาทิตย์ที่ 11 กุมภาพันธ์ เป็นกิจกรรมที่แสดงถึงการให้ความสำคัญกับ วงวรรณกรรม โดยในการจัดกิจกรรมนี้ทุกปีจะมีศิลปินแห่งชาติมาประชันมือ ผู้ประชันมือมี 3 ท่านคือ อรสม สุทธิสาคร สุรัชย์ จันทิมาธรและ มกุฏ อรฤดี

ภาพที่ 10 ภาพกิจกรรมประชันมือศิลปินแห่งชาติ
ที่มา: นธิ เหมมันต์ (ถ่ายเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2567)

10. กิจกรรมการเที่ยวชมตลาดใต้โหนด

เมื่อเสร็จพิธีประทับมือศิลปินแห่งชาติ ผู้จัดงานได้เชิญชวนให้ผู้เข้าร่วมงานเที่ยวชมตลาดใต้โหนด ที่ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับบ้านนักเขียนห้องเรียนสัสนศิลป์บรรยากาศเป็นตลาดนัดในป่าต้นโหนด (ตาลโตนด) แหล่งรวมสินค้าที่รวบรวมผลิตภัณฑ์จาก เขา ป่า นา เล ในจังหวัดพัทลุง มาไว้ในตลาดเปิดทุกวันอาทิตย์ ตลาดแห่งนี้เน้นความเป็นธรรมชาติ งดใช้ถุงพลาสติก ดำเนินงานและบริหารงานโดยคนในครอบครัวของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์

ภาพที่ 11 ภาพกิจกรรมการเที่ยวชมตลาดใต้โหนด
ที่มา: นธี เหมมันต์ (ถ่ายเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2567)

การเก็บข้อมูลภาคสนามเมื่อวันที่ 9-11 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 ในมหกรรมศิลปะและวัฒนธรรม หุบเขาฝนโปรยไพรครั้งที่ 18 เป็นการจัดงานกิจกรรมรำลึกถึงกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ นักเขียนผู้ล่วงลับ งานรำลึกนี้จัดขึ้นทุกปีในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เนื่องจากผู้จัดงานอยากให้ตรงหรือใกล้เคียงกับวันเสียชีวิตของผู้ล่วงลับ สาเหตุของการจัดงาน 3 วันทุกปี คือจะมีการจัดค่ายวรรณกรรม 2 วันร่วมกับการมอบรางวัลกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ครั้งที่ 8 และจัดงานเชิดชูเกียรติคนวงวรรณกรรมอีก 1 วัน เพื่อแสดงถึงจุดยืนในการจัดงาน การขับเคลื่อนอันเป็นจุดเล็กๆ เกิดมาจากความระลึกถึงทำให้ปัจจุบันงาน มหกรรมศิลปะวัฒนธรรม หุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 เข้มแข็งมากขึ้น ได้รับการสนับสนุนจากหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกกลุ่มนาคกร นักเขียนในวงวรรณกรรม กลุ่มภาคเอกชนและภาครัฐ ที่เห็นความสำคัญของงานนี้ต่างเข้ามามีส่วนร่วมทำให้เกิดความหลากหลายสร้างการรับรู้ในวงกว้างและต่างฝ่ายต่างมีเป้าหมายในการเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อแสดงจุดยืนในการสนับสนุนงานวรรณกรรมศิลปะและวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่ ในเรื่อง

การมาเที่ยวตลาดได้ไหนก็สามารถซื้อสินค้าจากผู้ประกอบการในชุมชนและสามารถมานั่งอ่านงานวรรณกรรมของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์เพื่อสืบสานงานวรรณกรรม

นัยความหมายของกิจกรรมรำลึก กนกพงศ์ สงสมพันธุ์

การเก็บข้อมูลภาคสนามเมื่อวันที่ 9-11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ในงานหุบเขาฝนโปรยโปรยครั้งที่ 15 เป็นการจัดงานกิจกรรมรำลึกถึงกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ นักเขียนผู้ล่วงลับ งานรำลึกนี้จัดขึ้นทุกปีในสัปดาห์ที่ 2 ของเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เนื่องจากผู้จัดงานอยากจะให้ตรงหรือใกล้เคียงกับวันเสียชีวิตของผู้ล่วงลับ สาเหตุของการจัดงาน 3 วันทุกปีเพื่อแสดงถึงจุดยืนในการจัดงานโดยมีนัยความหมายในการจัดงาน 2 ประการคือ

1. กระบวนการขับเคลื่อนความหมายที่สร้าง จารึก จดจำ

กระบวนการสร้างความหมายของกิจกรรมรำลึกมีจุดเริ่มต้นจากการสร้างพิพิธภัณฑ์บ้านนักเขียนห้องเรียนศิลปะให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน จัดมูมหนังสือของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ไว้ให้อ่าน เมื่อถึงวันครบรอบวันเกิดในช่วงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ของทุกปี จะใช้สถานที่บ้านนักเขียนห้องเรียนศิลปะในการจัดกิจกรรมรำลึกเพื่อแสดงความระลึกถึง การจัดค่ายวรรณกรรมเพื่อสร้างพื้นที่ให้นักเขียน รุ่นใหม่ การจัดกิจกรรมเพื่อเชิญนักเขียนเพื่อย้ำว่าพื้นที่แห่งนี้คือพื้นที่ของนักเขียนทุกคนที่ควรได้รับการยกย่อง การจัดค่ายศิลปะและดนตรีเพื่อให้ศาสตร์และศิลป์ยังคงดำรงอยู่ การจัดการแสดงทางศิลปะและวัฒนธรรมปักษ์ใต้เพื่อเป็นการสร้างการรับรู้ สืบทอดให้ดำรงอยู่ไม่สูญหาย

ในปีปัจจุบัน การจัดงานเดินทางมาถึงปีที่ 18 สะท้อนให้เห็นว่าผู้จัดงานให้ความสำคัญกับทุกกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อขับเคลื่อนความหมายที่สร้าง จารึก จดจำ การจัดงานกระทั่งกลายเป็นงานประจำปีของพื้นที่จนเป็นที่รู้จักสร้างความรับรู้มากขึ้น การทำให้ผู้คนเข้าใจว่า การมีกิจกรรมเหล่านี้อยู่เพราะผู้จัดงานให้ความสำคัญกับทุกกิจกรรมที่จัดนั่นเอง การจัดงานที่ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีหลังการเสียชีวิตของนักเขียนผู้นี้ กล่าวได้ว่าเป็นทางสังคมอย่างหนึ่ง กิจกรรมรำลึกดังกล่าวได้มีการผลิตซ้ำ การสร้างเรื่องเล่าและการเล่าเรื่องของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ผ่านกลุ่มผู้จัดงาน ซึ่งกลุ่มหลักคือสมาชิกในครอบครัวและกลุ่มนักเขียนนาคร ดังคำสัมภาษณ์ของสมาชิกในครอบครัวกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ท่านหนึ่งที่ว่า

“การจัดงานจะมีหรือไม่มีก็ได้ แต่ถ้ามีจะดีกว่า กิจกรรมต่างๆ จะมีหรือไม่มีก็ได้ แต่มีแล้วดีกว่า หลาดใต้โหนดจะมีหรือไม่มีก็ได้ แต่มีแล้วดีกว่าเราได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เราได้รำลึกถึงกันและกัน เราได้ร่วมสร้างเยาวชนรุ่นใหม่ไปด้วยกัน” (สมาชิกในครอบครัว กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ (ผู้ให้สัมภาษณ์) นธิ เหมมันต์ (ผู้สัมภาษณ์). หลาดใต้โหนด จังหวัดพัทลุง. เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2567)

การขับเคลื่อนอันเป็นจุดเล็กๆ ที่เกิดมาจากความระลึกถึงทำให้ปัจจุบันงานหุบเขาฝนโปรยไพรครั้งที่ 18 เกิดความเข้มแข็งมากขึ้น ได้รับการสนับสนุนจากหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกกลุ่มนาคร นักเขียนในวงวรรณกรรม กลุ่มภาคเอกชน และภาครัฐที่เห็นความสำคัญของงานนี้ต่างเข้ามามีส่วนร่วมทำให้เกิดความหลากหลายสร้างการรับรู้ในวงกว้างและต่างฝ่ายต่างมีเป้าหมายในการเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อแสดงจุดยืนในการสนับสนุนงานวรรณกรรม

2. การแสดงพลังของกลุ่มนักเขียนชาวดำ

จุดเริ่มต้นของการจัดงาน เริ่มมาจากการระลึกถึงกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ นักเขียนรางวัลซีไรต์ ผู้จัดงานคือพี่น้องร่วมสายเลือด และกลุ่มเพื่อนสนิทที่อยู่ในวงวรรณกรรม ที่มีชื่อว่า “กลุ่มนักเขียนนาคร”รวมไปถึงเพื่อนฝูงในวงวรรณกรรมที่สลับสับเปลี่ยนกันมาเป็นเจ้างานและผู้ร่วมงานตามวาระและโอกาส การร่วมกันจัดงานสะท้อนให้เห็นถึงความรักที่ทุกคนมีต่อกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ยังคงระลึกถึงกันอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว คนในวงวรรณกรรม หรือคนในพื้นที่ต่างรับรู้ว่าการจัดงานดังกล่าวขึ้นเพื่อแสดงถึงความรัก ความห่วงหาอาทร การมาร่วมงานทำให้เรื่องเล่าเหล่านั้นยังคงอยู่ และมีการพูดถึงซ้ำๆ ตราบเท่าที่ยังมีการจัดงานรำลึก

หลังจากที่กนกพงศ์ สงสมพันธุ์เสียชีวิตในวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 นับเวลาล่วงมา 18 ปี อุทิศแด่หรือแนวคิดของเขาซึ่งอาจไม่เป็นที่รับรู้ของสังคมในวงกว้าง ได้ถูกนำมาบอกเล่าผ่านสื่อสาธารณะ ผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่ครอบครัวและเพื่อนฝูงหรือเครือข่ายทางสังคมยังคงบอกต่อเรื่องราวเหล่านั้นและเป็นที่มาของการรวมกลุ่มกันเพื่อจัดงานหุบเขาฝนโปรยไพรเรื่อยมาจนกระทั่งครั้งนี้ พ.ศ. 2567 เป็นการจัดงานรำลึกครั้งที่ 18 ถือว่าเป็นระยะเวลาที่ยาวนานพอที่จะให้เด็กคนหนึ่ง

เติบโตเป็นวัยรุ่น การที่บุคคลคนหนึ่งจะสามารถอยู่ในการระลึกถึงและความทรงจำของผู้คนได้ยาวนานเพียงนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่า เขาเป็นบุคคลสำคัญที่น่าจดจำ และบุคคลที่มีความหมายในพื้นที่ที่เขาเคยดำรงอยู่ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียนมีความมั่นคง เหนียวแน่น สร้างและแสดงพลังในกลุ่มนักเรียนชาวใต้ให้เป็นที่ประจักษ์ในวงการวรรณกรรมระดับภูมิภาค

พลวัติการขับเคลื่อนจากกิจกรรมรำลึกของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ในทุกปี นับตั้งแต่การจัดงาน ปีแรกจนถึงปัจจุบันการรวมตัวของนักเขียนกลุ่มนาครในกิจกรรมนี้เพิ่มมากขึ้น วงการวรรณกรรมรู้จักกิจกรรมนี้ ขยายตัวสู่นักเขียนในภูมิภาคอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่า พลังและคุณค่าของการจัดกิจกรรมมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 มีคุณค่าต่อวงการวรรณกรรม นักเขียนทั่วประเทศให้ความสำคัญกับกิจกรรมเหล่านี้

ความสัมพันธ์ระหว่างมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 กับการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

การจัดงานมหกรรม หมายถึง งานที่จัดขึ้นอย่างใหญ่โตมโหฬาร มีกิจกรรมหลากหลาย มีผู้มาเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก มักเป็นงานระดับชาติและนานาชาติ เช่นเดียวกันกับมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพรครั้งที่ 18 มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลาย กิจกรรมต่าง ๆ จัดขึ้นภายใต้ความร่วมมือของคนในครอบครัว วงการวรรณกรรมโดยเฉพาะกลุ่มศิลปินนาคร หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน การพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจจึงมีความสำคัญและจำเป็นที่ต้องอาศัยกระบวนการในการพัฒนาที่มีส่วนร่วมของทุกส่วนอย่างมีส่วนร่วม เพื่อเอื้อโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา มีการกระตุ้นผ่านการจัดงานมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพรมาอย่างต่อเนื่องโดยแต่ละกิจกรรมที่ได้จัดขึ้นได้สะท้อนความสัมพันธ์การขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนได้ 3 มิติดังนี้

1. มิติสังคม

มิติสังคม เป็นการสร้างความสุขทางกายและใจและความเท่าเทียมกันเพื่อลดปัญหาที่อาจจะเกิดในสังคม มหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 มีกิจกรรมที่เป็นตัวกลางหรือเครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วมของคนในสังคม เสริมสร้างความสามัคคีในชุมชนและเพิ่มคุณภาพชีวิตของคนในสังคม ซึ่งกิจกรรม

ค่านักเขียน กิจกรรมค่ายศิลปะ กิจกรรมค่ายเพลงดนตรีเยาวชน กิจกรรมการเสวนา ปาฐกถางานวรรณกรรม ทำให้พื้นที่บ้านนักเขียนเป็นศูนย์การเรียนรู้ เป็นสถานที่แห่งการเรียนรู้ในการอ่านหนังสือและเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนการสร้างงานศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการบริหารจัดการผ่านผู้นำและคณะกรรมการตลาด ทำให้คนในชุมชนเกิดการทำงานร่วมกันในการพูดคุย ปรัชญาหรือจนส่งผลต่อคุณค่าของพื้นที่ตลาดใต้โหนด ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการตลาดใต้โหนดที่ว่า

“เราทุกคนในชุมชนจะร่วมกันระดมความคิด เพื่อกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการตลาดโดยการมีส่วนร่วมของทุกคน และช่วยกันสร้างพื้นที่แห่งนี้ให้เป็นพื้นที่ของผู้คนที่รักศิลปะ วรรณกรรม เริ่มตั้งแต่ก่อตั้งบ้านนักเขียนห้องเรียนศิลปะกระทั่งมีตลาดใต้โหนด เพื่อเป็นพื้นที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของคน ในชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อแสดงความสามารถของเยาวชนด้านภาษา ศิลปะ และดนตรี รวมถึงร่วมกันสร้างตลาดใต้โหนด ร่วมกันรักษาพื้นที่ของชุมชนให้ดำรงอยู่สืบไป” (ผู้จัดการตลาดใต้โหนด (ผู้ให้สัมภาษณ์) นริ เหมมันต์ (ผู้สัมภาษณ์). ตลาดใต้โหนด จังหวัดพัทลุง. เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2567)

โดยความร่วมมือของคนในชุมชนทำให้ตลาดใต้โหนดเป็นพื้นที่สร้างความสามัคคีของคนในชุมชนในการร่วมกันเพิ่มคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นพื้นที่ของนักเขียนรางวัลซีไรต์พร้อมทั้งจะทำให้นักท่องเที่ยวได้ช่วยประชาสัมพันธ์เชิญชวนญาติพี่น้องและคนรู้จักให้มาร่วมงานและสืบสานศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทย

2. มิติเศรษฐกิจ

ความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ เป็นการกระจายรายได้ในชุมชนเพื่อบรรเทาปัญหาความยากจนและ ลดปัญหาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจะนำไปสู่ความเจริญเติบโตของธุรกิจ โดยในกิจกรรมเที่ยวชมตลาดใต้โหนดจะเป็นเพิ่มมูลค่าให้กับธุรกิจอย่างต่อเนื่อง และมีความสมดุลกับสังคม ทำให้แต่ละครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้นและก่อให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวที่สร้างคุณค่าจากวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่มีความเป็นเอกลักษณ์ (นิจกานต์ หนูอุไร, 2561) ซึ่งกิจกรรมการเที่ยวชมตลาดใต้โหนด จะช่วยสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการในชุมชนที่มาจำหน่ายสินค้าทุกชนิด ในงานมหกรรมศิลป์

วัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 ดังคำให้สัมภาษณ์ของกรรมการตลาดใต้โหนดที่ว่า

“ทุกคนในชุมชนสามารถนำสินค้าในท้องถิ่นมาจำหน่ายที่ตลาดใต้โหนดมีผลทำให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการประกอบอาชีพจากการที่มีการจัดกิจกรรมมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพรในส่วนของกิจกรรมเที่ยวชมตลาดใต้โหนดซึ่งมีผู้มาร่วมงานเป็นจำนวนมากได้มีการซื้อสินค้าจากผู้ประกอบการ”(กรรมการตลาดใต้โหนด (ผู้ให้สัมภาษณ์) นธิ เหมมันต์ (ผู้สัมภาษณ์). ตลาดใต้โหนด จังหวัดพัทลุง. เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2567)

จากคำสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าทุกกิจกรรมที่มีการจัดขึ้นในครั้งนี้ มีส่วนช่วยให้ผู้ประกอบการซึ่งเป็นชาวบ้านในพื้นที่มีรายได้จากการเที่ยวชมกิจกรรมต่าง ๆ เกิดความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ

3. มิติสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการร่วมมือการดูแลสิ่งแวดล้อมและปรับปรุงปัญหาสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นเพื่อลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม โดยองค์กรธุรกิจจะต้องใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและยั่งยืน อนุรักษ์ไว้ซึ่งทุนธรรมชาติ ไม่ทำลายความสมดุลของระบบนิเวศวิทยาของชุมชนและไม่สร้างมลภาวะจากการผลิตสินค้าช่วยฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนและต้องเป็นองค์กรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งกิจกรรมการเที่ยวชมตลาดใต้โหนด องค์กรได้มีนโยบายให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการคัดค้านภาชนะใส่สินค้าโดยจะต้องนำวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่นที่มีอยู่มารังสรรค์ให้กลายเป็นภาชนะสุดเก๋ ลดการใช้โฟมและพลาสติก และมีการนำวัตถุดิบภายในท้องถิ่นมาใช้ประกอบอาหาร เช่น อาหาร ผลไม้ หรือสมุนไพรพื้นเมือง และนักท่องเที่ยวได้ชิมอาหารต่างถิ่น ต้องหาโอกาสไปลิ้มลองสักครั้งในชีวิต หากใครได้มาท่องเที่ยวตลาดใต้โหนด สิ่งที่ได้กลับไปไม่ใช่เพียงแค่อาหารหรือสินค้าท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังจะได้รับความสุขอย่างเต็มเปี่ยมจากรอยยิ้มและความจริงใจของชาวบ้าน ซึ่งการบูรณาการในส่วนจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมสามารถออกแบบผ่านกระบวนการโดยมีวิธีปฏิบัติโดยการให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ

รอบตัวจนทำให้รู้สึกตระหนักรู้และเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งผลกระทบจากการกระทำของตนที่อาจจะส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมและให้เห็นคุณค่าของน้ำทรัพยากรมาใช้ให้คุ้มค่ารวมถึงการสร้างสรรค์ที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในงานมหรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพรในพื้นที่หลาดใต้โหนด ในที่สุดก็จะส่งผลให้เกิดการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่แน่นอนของสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้ประกอบการหลาดใต้โหนดที่ว่า

“ผู้ประกอบการทุกคนที่มาจำหน่ายสินค้าในหลาดใต้โหนด จะมีจิตสำนึกในการร่วมกันดูแลสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน โดยนำวิถี ธรรมชาติที่ย่อยสลายง่ายและสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้มาใช้ ในการประกอบการจำหน่ายสินค้าให้กับนักท่องเที่ยว” (ผู้ประกอบการ หลาดใต้โหนด (ผู้ให้สัมภาษณ์) นธิ เหมมันต์ (ผู้สัมภาษณ์). หลาดใต้โหนด จังหวัดพัทลุง. เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2567)

จากคำสัมภาษณ์ข้างต้นจะเห็นได้ว่าคนในชุมชนต่างมีรักและหวงแหนพื้นที่ จึงร่วมกันรักษาสีงแวดล้อมเพื่อให้เกิดความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติตามที่ดี เป็นแบบอย่างให้ผู้คนเห็นคุณค่าของการรักษาสีงแวดล้อมให้มั่นคงถาวรสืบไป

ความสัมพันธ์ระหว่างมหรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 กับการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน เป็นกิจกรรมประจำปีในทุกกิจกรรม ที่ได้จัดขึ้นในหลาดใต้โหนดทั้ง 10 กิจกรรม คือ กิจกรรมค่ายนักเขียน กิจกรรมค่าย ศิลปะ “ศิลป์สร้างสุข” กิจกรรมค่ายเพลงดนตรีเยาวชน “ศิลป์สร้างสุข” กิจกรรมการ เสนวนาปาฐกถางานวรรณกรรม กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม ปักขีได้ กิจกรรมรำลึก การจากไปของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ กิจกรรมมอบรางวัลกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ครั้งที่ 8 กิจกรรมคอนเสิร์ตหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 กิจกรรมประทับมือศิลปินแห่งชาติ และกิจกรรมการเที่ยวชมหลาดใต้โหนด ที่ได้มีส่วนในการช่วยทำให้องค์กรและชุมชน ได้ช่วยสืบสานศิลปวัฒนธรรมของไทย สังคมมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความสุขจากการ เดินทางมาท่องเที่ยวในหลาดใต้โหนด ซึ่งจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีความประทับใจ จะกลับมาท่องเที่ยวซ้ำและจะบอกต่อกับญาติพี่น้องให้มาเที่ยวหลาดใต้โหนดและ ส่งผลให้ผู้ประกอบการในชุมชนก็มีรายได้เพิ่มขึ้นส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคน ในครอบครัวและสังคมที่ดีขึ้นต่อไปอย่างยั่งยืน

บทสรุป

การจัดงานหุบเขาฝนโปรยไพรตั้งแต่ครั้งที่ 1 เป็นต้นมา มีวัตถุประสงค์เพื่อรำลึกถึงกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ กิจกรรมเน้นการจัดค่ายนักเขียนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้นักเขียนหน้าใหม่ กระทั่งการจัดงานรำลึกในปี พ.ศ. 2567 ได้มีการยกระดับการจัดงาน กิจกรรมที่จัดขึ้นภายในงาน และเปลี่ยนชื่องานเป็นมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพร ครั้งที่ 18 เพิ่มกิจกรรมภายในงานให้ยิ่งใหญ่จำนวน 10 กิจกรรม โดยกิจกรรมรำลึกถึงกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ เป็นกิจกรรมกรรมหนึ่งในงานครั้งนี้โดยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนมีจุดเริ่มต้นจากคนในครอบครัว วงการวรรณกรรมโดยเฉพาะกลุ่มศิลปินนาคร และได้ขยายไปสู่การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนในพื้นที่ การจัดงานเกิดความสัมพันธ์ระหว่างมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพรครั้งที่ 18 กับการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนใน 3 มิติ คือ มิติสังคม มิติเศรษฐกิจและมิติสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับบทความวิจัยเรื่อง เทศกาลเครื่องลมทองเหลืองสิงคโปร์ 2019: การพัฒนาเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้วยเทศกาลดนตรี (พิสิฐ พิริยะภรณ์ และคณะ, 2565: 239-251) กล่าวว่า การจัดเทศกาลเครื่องลมทองเหลืองในประเทศสิงคโปร์ทำให้แนวทางการพัฒนานักดนตรีและแวดวงดนตรีของประเทศสิงคโปร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจการค้า มีการจัดงานร่วมมือกับหลายฝ่ายเพื่อความเข้มแข็งของการจัดงานให้มีประสิทธิภาพ ประเด็นการใช้เทศกาลดนตรีเครื่องลมทองเหลืองเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของประเทศสิงคโปร์ทำได้โดย การนำสิ่งดึงดูดใจประเภทงานพิพิธภัณฑ์ การจัดนิทรรศการ เทศกาลศิลปะการแสดง และเทศกาลดนตรีมาเป็นสิ่งดึงดูดเพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชนและประเทศ กิจกรรมการท่องเที่ยวต้องน่าสนใจสามารถส่งผลให้เกิดความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและสังคม

ทั้งนี้รูปแบบการจัดกิจกรรมในมหกรรมศิลปวัฒนธรรมหุบเขาฝนโปรยไพรครั้งที่ 18 มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ที่น่าสนใจ หากมีการประชาสัมพันธ์ในช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายทำให้กลุ่มผู้เข้าร่วมงานมีจำนวนมากขึ้นตามลำดับ

บรรณานุกรม

- กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัดพัทลุง. (2565). **แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)**. สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2567, จาก https://www.phatthalung.go.th/2022/files/com_news_develop/2022-04_677cac2c26c2239.pdf.
- นิจกานต์ หนูอุไร. (2561). การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำคลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง. **วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ**. 12(2), 53-55.
- พิสิฐ พิริยะภรณ์และคณะ. (2565). เทศกาลเครื่องลมทองเหลืองสิงคโปร์ 2019: การพัฒนาเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้วยเทศกาลดนตรี. **วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น**. 8(4), 239-251.
- มาโนช ดินลานสกุล. (2565). ถอดบทเรียนการจัดค่ายพัฒนาการอ่านการเขียน : กรณีศึกษากลุ่มวรรณกรรมคลื่นใหม่และกลุ่มนาคร. **วิจิตรวรรณสาร**. 6(2), 69-82.

สัมภาษณ์

- กรรมการตลาดใต้โหนด (ผู้ให้สัมภาษณ์). นธี เหมมันต์ (ผู้สัมภาษณ์). ตลาดใต้โหนด จังหวัดพัทลุง. เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2567.
- ผู้จัดการตลาดใต้โหนด (ผู้ให้สัมภาษณ์). นธี เหมมันต์ (ผู้สัมภาษณ์). ตลาดใต้โหนด จังหวัดพัทลุง. เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2567.
- ผู้ประกอบการตลาดใต้โหนด (ผู้ให้สัมภาษณ์). นธี เหมมันต์ (ผู้สัมภาษณ์). ตลาดใต้โหนด จังหวัดพัทลุง. เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2567.
- สมาชิกในครอบครัววงนกพงศ์ สงสมพันธุ์ (ผู้ให้สัมภาษณ์). นธี เหมมันต์ (ผู้สัมภาษณ์). ตลาดใต้โหนด จังหวัดพัทลุง. เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2567.